

Finansdepartementet**Statskontoret**

Uppdrag till Statskontoret att utvärdera kreditgarantierna för gröna investeringar

Regeringens beslut

Regeringen ger Statskontoret i uppdrag att göra en utvärdering av kreditgarantierna för gröna investeringar.

Utvärderingen ska innefatta en kartläggning och en analys av ändamålsenligheten och effektiviteten i det nuvarande garantiprogrammet som verktyg för att främja gröna industriinvesteringar som bidrar till att Sverige når sina miljö- och klimatpolitiska mål. Utvärderingen ska även innefatta en översyn av rekvisiten för att utfärda kreditgarantier för gröna investeringar.

Statskontoret ska utifrån sina observationer under utvärderingen lämna rekommendationer, utifrån ett framåtblickande perspektiv. Statskontoret ska även belysa förutsättningarna för att utvärdera den typ av kreditgarantiprogram som det för gröna investeringar utgör.

Bakgrund

Riksgäldskontoret fick i juni 2021 i uppdrag att ställa ut kreditgarantier för nya lån som företag tar upp hos kreditinstitut för att finansiera stora industriinvesteringar i Sverige som bidrar till att nå målen i miljömålssystemet och det klimatpolitiska ramverket. Kreditgarantierna ska ställas ut utifrån teknikneutrala kriterier i enlighet med förordningen (2011:211) om utlåning och garantier och förordningen (2021:524) om statliga kreditgarantier för gröna investeringar.

Uppdraget gavs 2021 mot bakgrund av utmaningar för finansiering av investeringar inom vissa segment, där frånvaron av kapital får negativ inverkan på samhälleliga mål, trots väl fungerande marknader. Utmaningarna bedömdes finnas både avseende investeringar i befintlig industri och i den nya industri som kan växa fram. Vidare angavs i uppdraget från 2021 att lån med längre löptider har varit begränsade på den svenska marknaden och att detta tenderat vara särskilt utmanande för miljöinvesteringar med längre avskrivningsperioder. Genom att utfärda garantier enligt marknadsmässiga villkor skulle staten bidra till att hantera behovet av ett riskavlyft för investerare i teknik som bidrar till att uppfylla de svenska miljö- och klimatmålen.

Kreditgarantierna är utformade för att vara en statlig intervention i form av en teknikneutral finansieringslösning för att möta behovet av kapital för stora industriinvesteringsprojekt i Sverige som bidrar till att nå målen i miljömålssystemet och det klimatpolitiska ramverket. Garantiprogrammet omfattar dock en typ av investering där det är särskilt svårt att beräkna såväl risker som den samhällsekonomiska effektiviteten. Det har i vissa fall visat sig finnas betydande utmaningar med att bedöma de risker som finns i den typ av stora investeringar som garantiprogrammet omfattar.

Statliga åtaganden bör regelbundet utvärderas. Med hänsyn till investeringarnas långsiktighet är en väl gjord avvägning mellan statens risk och den förväntade samhällsnyttan viktig. I regeringens skrivelse Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll (skr. 2023/24:59) lyfts också behovet av att se över kraven för att kunna utnyttja statens gröna kreditgarantier.

Av budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1, utg.omr. 24 avsnitt 3.6) framgår att regeringen inte begär något bemyndigande att under 2026 ställa ut nya kreditgarantier för stora gröna industriinvesteringar, mot bakgrund av att statliga åtaganden regelbundet bör omprövas för att säkerställa ändamålsenlighet och effektivitet. Redan ingångna avtal påverkas inte.

Närmare beskrivning av uppdraget

Regeringen uppdrar åt Statskontoret att utvärdera kreditgarantierna för gröna investeringar. Statskontoret ska under uppdragets genomförande inhämta synpunkter från Riksgäldskontoret och andra berörda myndigheter och parter.

Om Statskontoret anser att det bör göras förordningsändringar, i första hand i förordningen (2021:524) om statliga kreditgarantier för gröna investeringar, ska myndigheten lämna förslag till det. I uppdraget ingår emellertid inte att lämna några förslag till ändringar i förordningen (2011:211) om utlåning och garantier.

Statskontoret ska löpande informera Regeringskansliet (Finansdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Statskontoret uppgår från och med 1 januari 2026 i Ekonomistyrningsverket, som byter namn till Statskontoret. Uppdraget fortskrider i den sammanslagna myndigheten med samma namn.

Statskontoret ska senast den 15 juni 2026 redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Finansdepartementet).

På regeringens vägnar

Niklas Wykman

Louise Bovern

Kopia till

Utrikesdepartementet/FH

Finansdepartementet/BA, SFÖ och SI

Klimat- och näringslivsdepartementet/BK, CKS, E, KL, Me, NIM och NM

Ekonomistyrningsverket

Riksgäldskontoret